

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

SZTAB GŁÓWNY ODDZIAŁ II

L. dz. 20/II. mob. 35

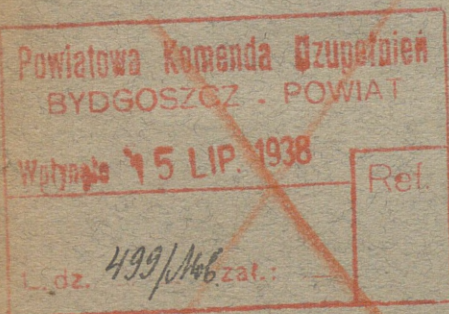
L. ewid. 2754

poprawiono w myśl L. 25000

PRZEPISY

o

CENZURZE POCZTOWEJ W WOJSKU
W CZASIE WOJNY

WARSZAWA — 1935 r.

SZTAB GŁÓWNY ODDZIAŁ II

L. dz. 20/II. mob. 35

L. ewid. 2754

poprawiono w myśl L. 25000

PRZEPISY O CENZURZE POCZTOWEJ W WOJSKU W CZASIE WOJNY

Powiatowa Komenda Ozupełnień BYDGOSZCZ - POWIAT	
Wpłynęło 15 LIP. 1938	Ref.
L. dz. 499/146. zat.:	

W A R S Z A W A — 1 9 3 5 r.

SZTAB GŁÓWNY ODDZIAŁ II

L. dz. 20/II. mob. 35

L. ewid. 2754

✓

PRZEPISY
O
CENZURZE POCZTOWEJ W WOJSKU
W CZASIE WOJNY

XXXIX.1.1.

Warszawa, dn. 12. VII. 1935 r.

Zatwierdzam:

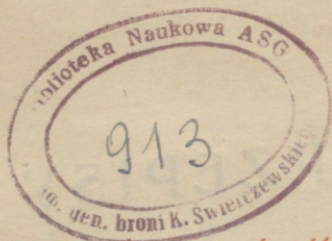
SZEF SZTABU GŁÓWNEGO

(—) W. STACHIEWICZ

GENERAL BRYGADY

W A R S Z A W A — 1 9 3 5 r.

A

przepisy niniejsze w swoim zakresie
stanowią podręcznik tajny; a elementy
materiału osobisty powiatowej w najich
przepisy o osobistym w podręczniku
jawnym.

BIBLIOTEKA PODLECZA W.I.N.W.	
Nr.	13127.
Dział.	A

SPIS RZECZY.

PRZEPISY O CENZURZE POCZTOWEJ W WOJSKU W CZASIE WOJNY.

Rozdział I.

Cenzura pocztowa w polu.

	Str.
§ 1. Cel cenzury	5
§ 2. Organa cenzury w polu	5
§ 3. Zakres cenzury w polu	6
§ 4. Ogólne ograniczenia cenzury w polu	7
§ 5. Przepisy co do treści korespondencji	8
§ 6. Adresy wojskowe w polu	11
§ 7. Sposób cenzurowania w oddziałach i zakładach wojsk. oraz instytucjach pomocniczych	12
§ 8. Cenzurowanie korespondencji w biurze cenzury przy Główniej poczcie polowej.	14
§ 9. Cenzura korespondencji ludności cywilnej zamieszkałej na obszarze wojennym	14
§ 10. Współdziałanie władz wojskowych i żandarmerji polowej ze służbą cenzury	15
§ 11. Cenzura korespondencji w jednostkach marynarki wojennej	15

Rozdział II.

Cenzura pocztowa w kraju.

§ 12. Cel cenzury	15
§ 13. Organa cenzury w kraju	16
§ 14. Zakres cenzury w kraju	16

	Str.
§ 15. Ogólne ograniczenia cenzury w kraju	17
§ 16. Przepisy co do treści korespondencji	17
§ 17. Sposób cenzurowania w oddziałach, zakładach wojskowych i instytucjach pomocniczych w kraju	17

Rozdział III.

Cenzura pocztowa w jednostkach jenieckich.

§ 18. Organa cenzury przesyłek pocztowych jenieckich i osób internowanych	18
§ 19. Cenzura przesyłek nadchodzących	19
§ 20. Cenzura przesyłek wychodzących	19
§ 21. Postanowienia specjalne	20

Załączniki.

- Nr. 1. Pouczenie dla żołnierzy.
Nr. 2. Wzór polowej karty pocztowej.

ROZDZIAŁ I.

CENZURA POCZTOWA W POLU.

Cenzura korespondencji jest jednym ze środków zapobiegania ujawnieniu wiadomości, które mogłyby być wykorzystane przez wywiad nieprzyjacielski albo też wywołać niepokój i upadek ducha w armji i społeczeństwie.

§ 1.
Cel cenzury.

Zawsze należy liczyć się z możliwością posługiwania się przez agentów wywiadu nieprzyjacielskiego pocztą, telegrafem i telefonem w celu przekazywania wiadomości oraz wglądem lub podsłuchem korespondencji.

Z tego względu w czasie wojny zostaje wprowadzona powszechna cenzura pocztowa, obejmująca również korespondencję wojska w polu i w kraju.

Ogólne kierownictwo nad wykonaniem cenzury pocztowej na obszarze ^{obszaru wojennego} ~~wojennym~~ należy do dowódców wojsk, którzy sprawują je za pośrednictwem właściwych organów służby inf. - wyw. (O. II.).

§ 2.
Organa cenzury w polu.

Cenzura korespondencji w polu jest podwójna:

— *pierwsza cenzura*: w oddziałach wojskowych,

— *wtórna cenzura*: w biurach cenzury pocztowej przy Głównych pocztach polowych.

W oddziałach wojskowych cenzurę korespondencji powierzają dowódcy specjalnie wyznaczonym cenzorom - oficerom.

Pierwsza cenzura przeprowadzana w oddziałach wojskowych ma charakter zasadniczy; tym sposobem sprawne wykonanie cenzury w polu niemal całkowicie zależy od sumienności, zrozumienia i należytego stosowania zasad cenzury przez oficerów-cenzorów.

Niemniejsze znaczenie ma współdziałanie w zakresie zachowania tajemnicy ze strony wszystkich żołnierzy i osób współpracujących z wojskiem w polu; z tego względu wszyscy żołnierze muszą być pouczeni i uświadomieni o potrzebie ograniczeń w korespondencji i konieczności cenzury pocztowej. Treść pouczenia dla żołnierzy podaje zał. Nr. 1.

Nie należy pomijać żadnej sposobności, aby przypomnieć żołnierzom wszystkich stopni, że nieprzestrzeganie przepisów o ograniczeniach w korespondencji może pociągnąć za sobą zgubne skutki dla ich oddziałów, towarzyszy broni oraz sprawy, za którą walczą.

§ 3.
Zakres cenzury w polu.

Cenzurze polowej podlega wszelka korespondencja prywatna jak listy, kartki pocztowe, przekazy, paczki i telegramy, przesyłane z obszaru wojennego przez oficerów, szeregowych, osoby cywilne za-

trudnione w wojsku i instytucjach pomocniczych lub osoby towarzyszące wojsku w jakimkolwiek charakterze.

Korespondencja prywatna i paczki nadchodzące z kraju na obszar wojenny cenzurowane są w krajowych biurach cenzury pocztowej; jednakże dowódcy od kompanji (równ.) w górę powinni osobiście lub przez wyznaczonych cenzorów przeglądać korespondencję nadchodzącą dla podległych żołnierzy (w celach informacyjnych).

Ze względów cenzury i ochrony tajemnicy działań wysyłka wszelkiej korespondencji i paczek z obszaru wojennego może być opóźniona na pewien czas zależnie od decyzji właściwych dowódców.

Opóźnianiu nie podlega pocztówka polowa z drukowanym tekstem (wzór zał. Nr. 2.) pod warunkiem, że nie zawiera żadnych dopisków poza adresem odbiorcy i nadawcy oraz dat otrzymania ostatniej wiadomości i wysłania pocztówki.

Korespondencja prywatna wzgl. przekazy i paczki z armji w polu (§ 3), może być wysyłana tylko za pośrednictwem poczt polowych, a zatem korespondencja ta nie może być przesyłana za pośrednictwem jakichkolwiek innych środków lub sposobów jak np. cywilnych urzędów pocztowych, urlopowanych żołnierzy wzgl. osób opuszczających obszar wojenny z jakiegokolwiek powodu lub jakąkolwiek drogą.

§ 4.
Ogólne ograniczenia cenzury
w polu.

Poza tem:

1. Osobom z armji w polu:

- nie wolno nadawać żadnej korespondencji zagranicę;
- nie wolno nadawać żadnej korespondencji w urzędach pocztowych (rzucać do skrzynek pocztowych) w czasie przemarszu, transportu kolejowego lub samochodowego oddziału (równorzędnego);
- nie wolno pośredniczyć w przenoszeniu wzgl. przekazywaniu korespondencji ludności cywilnej, zamieszkałej na obszarze ~~wojskowy~~ *operacyjny*; ludność cywilna obszaru ~~wojennego~~ *operacyjnego* może przysyłać swoją korespondencję wyłącznie za pośrednictwem urzędów pocztowych w wypadku ich uruchomienia (§ 9.).

2. Żołnierze na obszarze walki nie powinni przechowywać przy sobie żadnych dzienników osobistych ani też kart pocztowych wzgl. kopert z adresem oddziału i t. p., gdyż w razie dostania się do rąk nieprzyjaciela będą te dokumenty dla niego cennem źródłem wiadomości.

§ 5.
Przepisy co
do treści korespondencji.

- 1) W treści korespondencji prywatnej nie wolno poruszać żadnych tematów, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że mogą być pożyteczne dla wywiadu nieprzyjacielskiego, lub też mogą wy-

wołać niepokój albo upadek ducha w armji i w społeczeństwie.

W szczególności nie wolno pod żadnym pozorem i w żadnej formie omiawiać następujących spraw:

- a) Stany liczebne, stan moralny lub fizyczny wojska i jego jednostek; organizacja; miejsca postoju; ruchy lub działania wojska.

Znajomość O. de B. wojska w polu posiada dla nieprzyjaciela największe znaczenie. Z tego względu każdy żołnierz powinien współpracować w dziele przeszkodzenia nieprzyjacielowi w uzyskaniu tych wiadomości. W razie posiadania przez npla szczegółów organizacji naszego wojska, identyfikacja małego oddziału, którego przynależność do pewnej jednostki jest znana, może ujawnić obecność lub poruszenia całej wielkiej jednostki wojska.

Z tego też względu nie wolno ujawniać przynależności oddziałów do wielkich jednostek lub też ich przydziału do tych jednostek, zwłaszcza przy podawaniu adresu (patrz § 6.)

- b) Nadejście lub brak uzupełnień, materiałów wyposażenia ogólnego dla oddziałów wzgl. rejonów umocnionych; warunki transportowe i zaopatrzenia; drogi i linje kolejowe w użyciu; plany i projekty przyszłych działań—znane lub też pogłoski i przypuszczenia w tej mierze; wzmianki o zapasach lub bra-

kach w zaopatrzeniu w amunicję; wiadomości z dziedziny budowy linii kolejowych, nowych wynalazków w zakresie sprzętu wojennego; wiadomości dotyczące godzin, dat, sposobu luzowania; stanowisk baterij, karabinów maszynowych, punktów obserwacyjnych, lotnisk i t. p.; rozmieszczenie i opis kwater dowództw, oddziałów lub jednostek.

- c) Wynurzenia i przypuszczenia na temat strat oddziałów w walce.
- d) Wiadomości o skutkach ognia nieprzyjacielskiego lub napadów powietrznych i gazowych wzgl. poczynionych spostrzeżeniach.
- e) Krytyka dowódców lub oddziałów.

2) Nie wolno ujawniać w korespondencji znaków umówionych, służących do identyfikacji oddziałów i jednostek oraz ich transportów.

3) Nie wolno wysyłać lub próbować wysyłać do osób nieupoważnionych:

- a) rozkazów, komunikatów wywiadowczych, raportów, map oraz jakichkolwiek innych dokumentów urzędowych, jak również ujawniać lub próbować ujawnić ich treść;
- b) jakichkolwiek bądź dokumentów zdobytych na nieprzyjacielu lub znalezionych w miejscach zajmowanych przez nieprzyjaciela oraz dokumentów, które mogą zawierać wiadomości o nieprzyjacielu;
- c) jakichkolwiek dokumentów urzędowych należących do władz cywilnych terytorjum nieprzyjacielskiego;

4) Zabrania się udzielania jakiegokolwiek wiadomości prasie. Dotyczy to również zdjęć fotograficznych lub filmowych.

5) Wszelką korespondencję prywatną należy prowadzić tekstem otwartym. Zabrania się używania szyfrów, pisma utajonego, stenografji i t. p.

6) Zaleca się prowadzić korespondencję w języku polskim; korespondencja nadana w innych językach narażona jest na opóźnienie w przesyłaniu.

~~Właśny prawidłowy adres pocztowy powinien znać każdy żołnierz i osoba cywilna zatrudniona w wojsku.~~

§ 6.
Adresy wojskowe w polu.

p. zat. w. 3

~~Adres ma zawierać tylko stopień, imię i nazwisko odbiorcy, oddział i pododdział oraz Nr. poczty polowej.~~

~~Nr. poczty polowej ogłasza dowódca w rozkazie.~~

~~Przykład: „Plutonowy N. N.~~

~~84 p. p. 7. komp. strzel.~~

~~POCZTA POŁOWA Nr. 95.“~~

~~W żadnym wypadku w adresie ani też w treści korespondencji niewolno wymieniać nazwy miejsca postoju nadawcy korespondencji lub też nazwy miejscowości w związku z jakimkolwiek oddziałem, zakładem i instytucją pomocniczą.~~

~~Adres nadawcy ma być obowiązkowo umieszczany na korespondencji.~~

§ 7.

Sposób cenzurowania w oddziałach i zakładach wojsk. oraz instytucjach pomocniczych.

1) Cenzurowanie wszelkiej prywatnej korespondencji, wychodzącej z oddziałów i zakładów wojskowych oraz instytucyj pomocniczych, przeprowadzają wyłącznie oficerowie wyznaczeni przez dowódców na cenzorów (dowódcy pododdziałów) wzgl. oficerowie, którym piszący podlega.

W instytucjach i organizacjach pomocniczych cywilnych jak: punkty sanitarno - odżywcze Czerwonego Krzyża, instytucje Białego Krzyża, Y. M. C. A. i t. p., kierowanych bezpośrednio przez osoby cywilne, — cenzurę korespondencji wykonują oficerowie wyznaczeni z tych jednostek wojskowych (sztabów, komend), do których poszczególne organizacje i instytucje są przydzielone wzgl. na których korzyść pracują.

2) Po zbadaniu zebranej korespondencji i upewnieniu się, że treść korespondencji nie zawiera wiadomości zakazanych (§ 5), oficer-cenzor przykładą na kopertach w lewym dolnym rogu strony adresowej koperty lub na stronie adresowej pocztówki pieczętę ~~podług pododdziału lub oddziału~~ ^{„Obecnie nie ma znaczenia”} i podpisuje się pod pieczętą pełnem nazwiskiem. Kopert nie należy zaklejać; zaklejenie nastąpi w biurze cenzury pocztowej przy Głównej poczcie polowej.

3) Korespondencji przejranej i ostemplowanej niewolno zwracać nadawcy. Korespondencję tę, odpowiednio zapakowaną, przekazuje się ustalonym sposobem do właściwej poczty polowej.

4) Jeżeli korespondencja pisana jest w języku, którym oficer cenzurujący nie włada, lub jeżeli

treść korespondencji nasuwa jakiegokolwiek podejrzenia lub wątpliwości, pomimo że nie poruszono w niej wyraźnie tematów zakazanych cenzurą (§ 5), należy:

- a) do zakwestjonowanej korespondencji dołączyć na osobnej kartce krótką notatkę objaśniającą,
- b) korespondencję tę zapakować do osobnej paczki (koperty), zaadresować i przesłać do biura cenzury przy Głównej poczcie polowej jako tajną przesyłkę urzędową oddziału.

Natomiast, jeżeli w korespondencji poruszono jeden z tematów zakazanych jak np. miejsce postoju, przynależność do wielkiej jednostki i t. p., a oficer - cenzor doszedł do przekonania, że niema w tem złej woli piszącego, należy zakwestjonowany ustęp korespondencji dokładnie zakreślić tak, by odczytanie go było niemożliwem. W wypadku, gdy korespondencja cenzurowana zawiera większą ilość ustępów zakwestjonowanych, należy korespondencję taką zniszczyć, a piszącego wzgl. piszących pouczyć ponownie o przestrzeganiu przepisów cenzury.

5) Oficer cenzurujący odpowiedzialnym jest za zachowanie w tajemnicy wszelkich wiadomości natury prywatnej, o których dowiedział się z okazji pełnienia cenzury — z wyjątkiem wypadku, gdy tego wymaga dobro służby.

6) Cenzorowi nie wolno dopisywać żadnych uwag ani pojaśnień na korespondencji cenzurowa-

nej lub też robić jakichkolwiek znaków, podkreśleń i t. p.

7) W oddziałach walczących należy zalecać używanie w jak najszerszej mierze pocztówek polowych (wzór zał. Nr. 2).

Zaopatrywanie oddziałów w pocztówki polowe odbywa się staraniem służby poczt polowych.

§ 8.
Cenzurowanie
korespondencji
w biurze cen-
zury przy Główniej
poczcie
polowej.

Wszystka korespondencja prywatna i paczki ~~przyjęta~~ przez poczty polowe z oddziałów, zakładów, instytucyj pomocniczych i t. p. i skierowana następnie do Głównej poczty polowej zostaje ponownie badana w biurze cenzury przy Głównej poczcie polowej, w celu stwierdzenia czy oddziały, zakłady i t. p. przestrzegają należycie przepisy cenzury.

Poza tem w biurze tem badana jest ostatecznie korespondencja niecenzurowana w oddziałach, zakładach i t. p. i nadesłana do biura cenzury w sposób określony w § 7. pkt. 4.

Przebieg badania korespondencji w biurze cenzury przy Głównej poczcie polowej, postępowanie z korespondencją zakwestjonowaną i t. p. reguluje osobna instrukcja o funkcjonowaniu tego biura.

§ 9.
Cenzura ko-
respondencji
ludności cywil-
nej zamieszka-
łej na obszarze
wojennym.

Ludności cywilnej zamieszkałej na obszarze ~~wojennym~~ ^{o. p. i t. p. i t. p.} nie wolno korzystać z usług poczt polowych.

Dla potrzeb ludności cywilnej mogą być uruchomione w niektórych miejscowościach obszaru ~~wojennego~~ ^{o. p. i t. p. i t. p.} cywilne urzędy pocztowe. W tym wypadku korespondencja ludności cywilnej nadawana w uruchomionych urzędach pocztowych cenzuro-

wana jest w specjalnie zorganizowanych w tym celu biurach cenzury ~~w sposób określony w organizacji służby cenzury pocztowej na stopie wojennej~~ Szt. Gł. O. H. L. dz. 7100/Org. t.jn. 34.

Wszystkie władze wojskowe zobowiązane są współdziałać ze służbą cenzury, przestrzegając, aby żołnierze w polu nie przesyłali korespondencji z ominięciem poczty polowej. W szczególności organa żandarmerji polowej obowiązane są kontrolować, by osoby wojskowe, a zwłaszcza szeregowi i osoby cywilne z instytucyj pomocniczych, opuszczający z jakichkolwiek powodów obszar ~~wojenny~~ *opieczają* nie przynosili ze sobą żadnej korespondencji prywatnej. W tym celu poddać należy obserwacji ruch odfrontowy, a zwłaszcza jednostki służby transportowej (kolejowe, samochodowe i t. p.) oraz lotnicze.

§ 10.
Współdziałanie władz wojskowych i żandarmerji polowej ze służbą cenzury.

Korespondencja prywatna żołnierzy marynarki wojennej i osób cywilnych z marynarki wojennej podlega cenzurze na ogólnych zasadach.

§ 11.
Cenzura korespondencji w jednostkach marynarki wojennej.

Jeżeli korespondencja prywatna niektórych jednostek marynarki wojennej wysyłana będzie z ominięciem poczt polowych (z obszaru *marynarki wojennej* krajowego), wówczas obowiązują postanowienia rozdziału II.

ROZDZIAŁ II.

CENZURA POCZTOWA W KRAJU.

Cenzura pocztowa w jednostkach wojskowych, zakładach i instytucjach pomocniczych w kraju,

§ 12.
Cel cenzury.

podobnie jak cenzura w polu, ma na celu ochronę tajemnic wojskowych oraz zapobieganie ujawnianiu świadomemu i nieświadomemu wszelkich wiadomości, które mogłyby być wykorzystane przez wywiad nieprzyjacielski.

§ 13.
Organa cenzury w kraju.

Ogólne kierownictwo i nadzór nad wykonaniem cenzury pocztowej na obszarze O. K. sprawuje dowódca O. K. przez kier. Sam. Ref. Inf.

Cenzura korespondencji wychodzącej z oddziałów wojsk i t. p. w kraju jest podwójna podobnie jak w polu:

- *pierwsza cenzura*: w oddziałach wojskowych,
- *wtórna cenzura*: w krajowych biurach cenzury pocztowej podległych kier. Sam. Ref. Inf.

Główną zatem odpowiedzialność za należyte wykonanie cenzury korespondencji żołnierzy i osób cywilnych, należących do jednostek wojskowych, nadawanej w urzędach pocztowo - telegraficznych przez oddziały wojskowe, zakłady i instytucje pomocnicze, ponoszą oficerowie wymienionych jednostek, wyznaczeni na cenzorów.

Poza tem wszystkich oficerów obowiązują postanowienia § 2.

§ 14.
Zakres cenzury w kraju.

Cenzurze podlega wszelka korespondencja prywatna żołnierzy i osób cywilnych, należących do jednostek wojskowych jak listy, kartki pocztowe, przekazy, paczki i telegramy.

Korespondencja od osób cywilnych do żołnierzy cenzurowana jest w krajowych biurach cenzury pocztowej.

Poza tem mają pełne zastosowanie postanowienia § 3.

Korespondencja prywatna wzgl. paczki od żołnierzy i osób cywilnych, należących do jednostek wojskowych, zakładów i instytucyj pomocniczych w kraju, może być nadawana w urzędach pocztowych tylko za pośrednictwem oddziałów, zakładów i instytucyj pomocniczych.

§ 15.
Ogólne ograniczenia cenzury w kraju.

Poza tem obowiązują postanowienia § 4. pkt. 1.

Co do treści korespondencji również w jednostkach wojskowych, zakładach i instytucjach pomocniczych, znajdujących się w kraju obowiązują w całej pełni ograniczenia wyszczególnione w § 5. Przepisów.

§ 16.
Przepisy co do treści korespondencji.

Poza tem wszystkich wojskowych obowiązują ograniczenia i obostrzenia cenzury pocztowej podawane do publicznej wiadomości przez władze administracji ogólnej i urzędy pocztowo - telegraficzne.

W jednostkach wojskowych, zakładach i instytucjach pomocniczych w kraju cenzury korespondencji dokonywać należy w sposób podobny jak w jednostkach w polu (§ 7. pkt. 1—6) z tem, że:

— ogólny nadzór nad cenzurą sprawuje oficer informacyjny jednostki, zakładu i t. p.;

§ 17.
Sposób cenzurowania w oddziałach, zakładach wojskowych i instytucjach pomocniczych w kraju.

- dowódca (równorzędny) jednostki może też powierzyć wykonanie cenzury wyłącznie oficerowi informacyjnemu; odnosi się to przede wszystkim do mniejszych oddziałów, komend, zakładów i t. p.;
- ocenziowaną korespondencję (§ 7. pkt. 3) przekazują dowództwa (równorz.) oddziałów, zakładów i t. p. do odpowiednich urzędów pocztowych;
- korespondencję, która ze względów językowych nie może być ocenziowana w oddziale i t. p. (§ 7. pkt. 4), zapakować do osobnej koperty (paczki) i przesłać do okręgowego biura cenzury jako tajną przesyłkę poleconą.

Korespondencję podejrzaną powinien zbadać oficer informacyjny jednostki. Jeżeli treść korespondencji nasunie podejrzenia również i oficerowi informacyjnemu, należy korespondencję taką przekazać niezwłocznie właściwej placówce oficerskiej Sam. Ref. Inf.

ROZDZIAŁ III.

CENZURA POCZTOWA W JEDNOSTKACH JENIECKICH.

§ 18.
Organa cenzury przesyłają pocztowych jenieckich i osób internowanych.

Wszelka korespondencja i paczki nadawane i otrzymywane przez jeńców wojennych i osoby internowane podlegają obostrzonej podwójnej cenzurze, wykonywanej:

- przez dowódców wzgl. komendantów jednostek jenieckich (internowanych) lub też specjalnie przydzielonych oficerów wywiadowczych (w obozach jeńców i internowanych);
- przez właściwe biura cenzury pocztowej dla korespondencji zagranicznej.

Korespondencja i paczki nadsyłane dla jeńców wojennych i osób internowanych z kraju pośredniczącego w wymianie przesyłek, kierowane będą przez poczty do odpowiedniego biura cenzury pocztowej dla korespondencji zagranicznej do ocenzurowania.

Po ocenzurowaniu przesyłek w biurze cenzury pocztowej, poczta przekazuje je do właściwej jednostki jenieckiej (dowództwa, komendy).

Dowódca, komendant lub oficer wywiadowczy jednostki jenieckiej bada ponownie przekazane przesyłki i po upływie 5-ciu dni wręcza je odbiorcom.

§ 19.
Cenzura przesyłek nadchodzących.

Wszelką korespondencję i paczki wysyłane przez jeńców wojennych i osoby internowane cenzurują dowódcy, komendanci wzgl. oficerowie wywiadowczy jednostek jenieckich (obozów internowanych) w sposób podobny jak w oddziałach wojskowych (§ 17) z następującymi uzupełnieniami:

- w korespondencji niewolno dokonywać żadnych skreśleń;
- korespondencja, która ze względów językowych nie może być ocenzurowana w jed-

§ 20.
Cenzura przesyłek wychodzących.

nostce jenieckiej, lub korespondencja, w której poruszono jakiekolwiek tematy, które mogłyby być wykorzystane przez nieprzyjacielską służbę wywiadowczą, należy niezwłocznie przesyłać do właściwego terenowo organu Oddziału II. Sztabu Głównego;

- korespondencję i paczki zakwalifikowane do wysłania należy przekazywać do urzędu pocztowo-telegraficznego dopiero po upływie 5-ciu dni.

Urzędy pocztowo-telegraficzne przekazują otrzymane z jednostek jenieckich przesyłki do właściwych biur cenzury dla korespondencji zagranicznej w celu ponownego zbadania.

§ 21.
Postanowienia
specjalne.

1) W myśl konwencji i porozumień Światowego Związku Pocztowego przesyłki pocztowe jeńców wojennych i osób internowanych wolne są od wszelkich opłat pocztowych.

2) Jeńcom wojennym i osobom internowanym osobiście niewolno nadawać żadnej korespondencji i paczek bezpośrednio w urzędach pocztowych (wrzucać do skrzynek pocztowych).

3) Korespondencja może być prowadzona w języku ojczystym jeńca wojennego lub osoby internowanej.

4) Listy jenieckie nie powinny przekraczać 2-ech stron wyraźnego pisma formatu listowego.

Pakiety, paczki, przekazy pieniężne nie powinny zawierać żadnych dopisków.

POUCZENIE DLA ŻOŁNIERZY.

Objaśnienie: Podana poniżej treść pouczenia dla żołnierzy zawiera w zwięzłej formie to, co każdy żołnierz wiedzieć powinien o wymaganiach cenzury pocztowej w czasie wojny; jest to wyciąg z przepisów.

Pouczenie to musi być podane do wiadomości wszystkim żołnierzom i często przypominane. Pouczenie należy ogłosić w rozkazach dziennych oraz wydać je drukiem w formie plakatów, broszurek i ulotek; tam, gdzie zachodzi tego potrzeba, należy pouczenie rozwinąć, objaśnić i uzupełnić przykładami; musi ono być rozpowszechnione we wszystkich oddziałach wojskowych (równ.) w polu i w kraju oraz w instytucjach (organizacjach) towarzyszących wojsku lub z niem współpracujących.

Niezależnie od tego — w ramach ogólnej akcji uświadamiania o ochronie tajemnic wojskowych — pouczenie powinno być tematem pogadanek dla żołnierzy oraz artykułów w czasopismach, przeznaczonych dla żołnierzy.

POUCZENIE.

1) Cenzura pocztowa w wojsku ma na celu zapobieganie świadomemu i nieświadomemu ujawnianiu tajemnic wojskowych w prywatnej korespondencji żołnierzy.

2) Cenzurze podlega wszelka korespondencja prywatna żołnierzy: listy, kartki pocztowe, przekazy, paczki i telegramy.

3) Cenzurze podlega korespondencja wszystkich żołnierzy bez różnicy stopni oraz wszystkich osób cywilnych towarzyszących wojsku w jakimkolwiek charakterze.

4) Cenzura pocztowa obowiązuje we wszystkich oddziałach (równ.) wojskowych w polu i w kraju oraz we wszystkich instytucjach (organizacjach) cywilnych, towarzyszących wojsku w polu.

5) Żołnierzom w polu i w kraju wolno wysyłać korespondencję wyłącznie za pośrednictwem oddziałów (równ.) wojskowych, do których służbowo przynależą. Cała korespondencja musi być oddawana w czasie i w sposób ogłoszony w rozkazach do dowódcy pododdziału (równ.), który skieruje korespondencję do poczty polowej lub urzędu pocztowego w sposób ustalony zarządzeniami władzy przełożonej.

6) Żołnierzom nie wolno pod groźbą surowej odpowiedzialności przysyłać korespondencji z pominięciem oddziału (równ.) wojskowego (poczty polowej), — w szczególności wrzucać przesyłek wprost do skrzynek pocztowych, przysyłać przez urlopowanych kolegów lub przygodne osoby i t. p. W wyjątkowych wypadkach zezwolenia udzielić może dowódca od kompanji (równ.) wzwyż.

7) Żołnierzom nie wolno nadawać żadnej korespondencji zagranicę.

8) Żołnierzom nie wolno pośredniczyć w przenoszeniu względnie przekazywaniu korespondencji ludności cywilnej.

9) Nie wolno nadawać żadnej korespondencji w czasie przemarszu, transportu kolejowego lub samochodowego — z pominięciem oddziału wojskowego, np. wrzucać do skrzy-

nek pocztowych na stacjach kolejowych lub używać pośrednictwa osób przygodnych dla przesłania korespondencji.

10) Wszystkim żołnierzom podawany będzie do wiadomości w rozkazie dowódcy prawidłowy adres pocztowy, który należy podać osobom piszącym do żołnierza. Adres ma zawierać tylko: stopień, nazwisko i imię, numer poczty polowej, numer pocztowy oddziału, numer lub nazwę pododdziału (ostatnie tylko w oddziałach od baonu w górę).

P r z y k ł a d: Kapral Kubiak Jan

2. komp. strzel.

POCZTA POLOWA Nr 90.

Oddział 328.

11) W żadnym wypadku ani w adresie, ani w treści korespondencji nie wolno wymieniać numeru (nazwy) formacji, miejsca postoju nadawcy korespondencji, miejsca postoju oddziału, lub miejsca postoju urzędu poczty polowej.

12) Żołnierze obowiązkowo podają na każdej przesyłce swój adres (na odwrocie koperty listowej, lub na lewej stronie części adresowej pocztówki); adres ten ma ściśle odpowiadać warunkom podanym w pkt. 10. i 11.

nymi tematami i podawać wiadomości, które mogłyby mieć sować nieprzyjaciela i być przez jego wywiad poszukiwane, — w szczególności pod żadnym pozorem i w żadnej formie nie wolno omawiać następujących spraw:

— stany liczebne; stan moralny lub fizyczny wojska (poszczególnych jednostek wojska); organizacja oddzia-

łów wojskowych; miejsca postoju; marsze, postoje, transporty; działania oddziałów; nadejście uzupełnień lub zaopatrzenia; braki zaopatrzenia; plany i projekty przyszłych działań — również wszelkie pogłoski i domysły na ten temat; krytyka dowódców, działań oddziałów wojskowych, funkcjonowania transportów, linii kolejowych lub łączności (zarówno dodatnia jak i ujemna); dyslokacja wojska — również małych oddziałów; warunki zakwaterowania; straty własnych oddziałów w rannych, chorych, zagazowanych; ewent. wypadki dezercji (również pojedynczych żołnierzy); wiadomości o skutkach działania środków walki stosowanych przez nieprzyjaciela oraz własnych, jak lotnictwo, artylerja, k. m., gazy i t. p.

16) Nie wolno ujawniać w korespondencji znaków umówionych, służących do identyfikacji oddziałów lub ich transportów.

17) Nie wolno w żadnym wypadku i w żadnym celu wysłać jakichkolwiek dokumentów urzędowych w oryginale lub odpisach i wyciągach, np. rozkazów, raportów, map i t. p., ani też omawiać ich treści; dotyczy to zarówno dokumentów własnych, jak i zdobytych na nieprzyjaciela.

18) Nikomu bez upoważnienia dowódcy (nie niżej od dowódcy armji) nie wolno udzielać jakichkolwiek informacji prasie, np. w postaci korespondencji z pola walki, zdjęć fotograficznych i t. p.

19) Wszelką korespondencję prywatną należy pisać tekstem otwartym; używanie jakichkolwiek szyfrów, pisma utajonego, znaków umówionych, stenografji i wszelkich innych sposobów ukrycia treści korespondencji jest surowo zabronione.

20) Żołnierzy w kraju obowiązują ponadto wszystkie ograniczenia w korespondencji, jakie zostaną podane do publicznej wiadomości przez władze pocztowo - telegraficzne.

21) Żołnierzom w polu zaleca się korzystanie w korespondencji z krajem w najszerszej mierze z „polowych kart pocztowych“; cenzura tych kart jest łatwa i wobec tego przesyłanie ich jest szybsze, niż każdej innej korespondencji. Na polowej karcie pocztowej nie wolno umieszczać żadnych innych dopisków poza przewidzianymi w jej tekście, t. j. adresem odbiorcy i nadawcy oraz datami otrzymania ostatniej wiadomości i wysłania pocztówki.

2) Wszyscy żołnierze powinni pamiętać, że wszelkiego rodzaju papiery prywatne i służbowe, jakie żołnierz może mieć przy sobie, w razie dostania się do rąk nieprzyjaciela mogą dostarczyć ważnych dla niego wiadomości. Z tego powodu żołnierze oddziałów walczących nie powinni nosić przy sobie korespondencji prywatnej, notatników (dzienniczków) osobistych i t. p. papierów.

23) Osoby cywilne zatrudnione w wojsku oraz towarzyszące mu w jakimkolwiek charakterze i osoby należące do składu osobowego instytucyj (organizacyj) cywilnych, towarzyszących wojsku w polu, — obowiązują w całej pełni przepisy i ograniczenia jak dla żołnierzy.

24) Żołnierz, który wysyłając korespondencję prywatną ma jakiegokolwiek wątpliwości z uwagi na przepisy cenzury, powinien zwrócić się do swego dowódcy o wyjaśnienie.

25) Dobro wojska i kraju wymaga ścisłego wykonywania przepisów cenzury; wszyscy żołnierze obowiązani są do przestrzegania przepisów oraz pilnowania, aby podwładni i kole-dzy również je przestrzegali.

1. Die erste Aufgabe ist die, die in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren.

2. Die zweite Aufgabe ist die, die in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren. Dabei ist zu berücksichtigen, dass diese Bewegungen oft als Reaktion auf die ersten Bewegungen zu sehen sind.

3. Die dritte Aufgabe ist die, die in der dritten Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren. Dabei ist zu berücksichtigen, dass diese Bewegungen oft als Reaktion auf die ersten Bewegungen zu sehen sind.

4. Die vierte Aufgabe ist die, die in der vierten Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren. Dabei ist zu berücksichtigen, dass diese Bewegungen oft als Reaktion auf die ersten Bewegungen zu sehen sind.

5. Die fünfte Aufgabe ist die, die in der fünften Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren. Dabei ist zu berücksichtigen, dass diese Bewegungen oft als Reaktion auf die ersten Bewegungen zu sehen sind.

6. Die sechste Aufgabe ist die, die in der sechsten Hälfte des 19. Jahrhunderts in Deutschland entstandenen literarischen Bewegungen zu rekonstruieren und zu charakterisieren. Dabei ist zu berücksichtigen, dass diese Bewegungen oft als Reaktion auf die ersten Bewegungen zu sehen sind.

WZÓR POCZTÓWKI POLOWEJ

STRONA ADRESOWA

Załącznik Nr 2.

do Przepisów Sz. Gł. O. II.
L. dz. 20/II mob. 35.

POLOWA KARTA POCZTOWA

NADAWCA

Strzelec Marcin

Wysocki

1 komp. strzel.

Poczta Polowa Nr 48.

Oddział 303.

A D R E S

P. Jan Wysocki

Miejsce
na datownik
poczty polowej

MIEJSCE DLA PIECZĄTKI
"OCENZUROWANE"

(PODPIS CENZORA)

poczta Zbuczyn

*Powiat Płocki
wieś Kobylany*

RECEIVED

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

1000000000

WZÓR POCZTÓWKI POLOWEJ

STRONA ADRESOWA

Załącznik Nr. 2.

do Przepisów Sz. Gł. O. II.

L. dz. 20/II. mob. 35.

POLOWA KARTA POCZTOWA

NADAWCA

Strzelec Marcin

Wysocki

*1 komp. strzel. 22 p. p.
Pocztą Polowa Nr. 48.*

A D R E S

P. Jan Wysocki

MIEJSCE DLA PIECZĄTKI
PODODDZIAŁU

(PODPIS D-CY PODODDZIAŁU)

Miejsce
na datownik
poczty polowej

pocztą Zbuczyn

*Powiat Płocki
wieś Kobylany*

STRONA DLA KORESPONDENCJI

P I L N U J T A J E M N I C

Jestem zdrow:

Ostatnią wiadomość otrzymałem z dn.

Piszcie częściej

(PODPIS)

DATA

W O J S K O W Y C H !

ADRESY WOJSKOWE W POLU.

Wszystkie formacje wojskowe oraz instytucje i organizacje pomocnicze, uprawnione do korzystania z poczt polowych, otrzymują dla celów korespondencji prywatnej — *na czas korzystania z danej poczty polowej* — swój własny numer pocztowy, używany w adresach *zamiast numeru* (nazwy) *formacji* wojskowej (organizacji pomocniczej).

Numery pocztowe nadaje formacjom dowódca (kwatermistrz) wielkiej jednostki (równ.), któremu dana poczta polowa podlega, — z chwilą przydziału tych formacyj do poczty polowej.

Numery pocztowe w każdej poczcie polowej zaczynają się od Nr 300.

Raz przydzielony numer pocztowy nie może być w tej samej poczcie polowej nadany po raz drugi innej formacji; w razie odejścia formacji przydzielony jej dotąd numer pocztowy zostaje w danej poczcie polowej skreślony. Przepis ten ma na celu umożliwienie poczcie polowej dosyłanie korespondencji w ślad za formacją, która odeszła. W tym samym celu poczta polowa prowadzi wykaz przydzielonych Nr Nr pocztowych z podaniem właściwych Nr Nr (nazw) formacyj oraz dat ich przydziału i odejścia z danej poczty polowej.

Własny prawidłowy adres pocztowy powinien każdy żołnierz podać osobom, z którym będzie korespondować.

Wszyscy dowódcy ogłaszają w rozkazach dziennych Nr. pocztowy oddziału i Nr. poczty polowej po każdej zmianie jednego lub drugiego, uzupełniając te dane objaśnieniami i przykładami prawidłowego adresowania. Ponadto żołnierzom można rozdać drukowane (pisane) kartki z prawidłowym adresem, które żołnierze mogą przesłać osobom, z którymi będą korespondować.

Adres żołnierza w polu ma zawierać tylko następujące dane:

- stopień, nazwisko i imię,
- numer poczty polowej,
- numer pocztowy oddziału,
- numer lub nazwę pododdziału (tylko w jednostkach od baonu (równ.) w górę).

W żadnym wypadku: ani w treści korespondencji, ani w adresie nie wolno wymieniać właściwej nazwy (numeru) formacji, miejsca postoju nadawcy korespondencji, miejsca postoju oddziału, lub miejsca postoju urzędu poczty polowej.

Adres nadawcy korespondencji, ściśle odpowiadający powyższym wymaganiom, ma być obowiązkowo umieszczany na każdej przesyłce pocztowej.

P r z y k ł a d.

- Poczta polowa Nr. 45, — podlega dowódcy 9 d. p.
- Wszystkie formacje korzystające z tej poczty polowej, otrzymują od dowódcy 9. d. p. (kwatremistrza) Nr. Nr. pocztowe — od 300 do X — w d o w o l n e j kolejności, np.:
- kompania łączności 9. d. p. Nr. 300
- 22. p. p. Nr. 301

- 9. batalion saperów Nr. 302
- szwadron k. d. Nr. 303
- 34. p. p. Nr. 304
- dowództwo 9. d. p. Nr. 305
- kolumna taborowa Nr 567. Nr. 306
- I/9. p. a. c. Nr. 307

i t. d.

- Prawidłowy adres pocztowy w poszczególnych wypadkach będzie następujący:

a) Strzelec Kamiński Piotr

3. k. m.

POCZTA POŁOWA Nr. 45

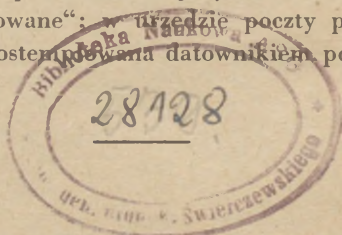
Oddział 301

b) Plutonowy Grzela Jan

POCZTA POŁOWA Nr. 45

Oddział 306

Na korespondencji nie należy umieszczać żadnych pieczęci oddziału lub pododdziału; jedynie cenzor odciska pieczętę: „Ocenzurowane“; w przedzie poczty polowej korespondencja będzie ostenpowa datownikiem poczty polowej.

BIBLIOTEKA

ASG

NAUKOWA

913